

Tlačová správa SKDP

Práva daňovníkov pri daňovej kontrole

Bratislava, 1. júna 2022

Komunikácia s daňovými úradmi dnes už z veľkej časti prebieha elektronicky. Najčastejšie prípady, kedy daňovníci prichádzajú do kontaktu s pracovníkmi daňových úradov nastávajú vtedy, keď sa u daňovníka otvorí daňová kontrola. Pre jej riadny priebeh je dôležité, aby v rámci celého procesu daňovej kontroly bol riadne uplatňovaný zákonný postup správcu dane.

Daňová kontrola sa obyčajne začína tak, že správca dane pošle daňovému subjektu elektronicky (od 01.01.2022) oznámenie o jej začatí cez Ústredný portál verejnej správy (www.slovensko.sk). V oznámení sa uvádza okrem iných skutočností aj deň začatia kontroly a tiež miesto jej výkonu – buď v priestoroch správcu dane alebo u daňového subjektu. Rozdiel je v tom, že ak sa kontrola vykonáva na úrade, daňovník sem musí fyzicky priniesť všetky potrebné doklady. Daňovník sa môže so správcom dane dohodnúť na zmene miesta výkonu daňovej kontroly, ak mu miesto uvedené v oznámení nevyhovuje (napr. aby správca dane daňovú kontrolu vykonával na adrese prevádzky daňovníka alebo na mieste, kde sa nachádzajú doklady daňovníka).

„Za prvé právo, ktoré má daňovník, u ktorého začala daňová kontrola, môžeme považovať právo na predloženie písomného poverenia zamestnanca správcu dane na výkon daňovej kontroly a tiež na predloženie služobného preukazu zamestnanca správcu dane,“ vysvetľuje Jozef Vasilík zo Slovenskej komory daňových poradcov. Daňovník tak bude mať istotu, že kontrolu vykonávajú naozaj tí úradníci, ktorí sú na to poverení. Vďaka tomu by nemalo dôjsť k zneužitiu informácií daňového tajomstva.

„Medzi základné právo kontrolovaného daňového subjektu pri daňovej kontrole patrí, aby ju správca dane ukončil v zákonom stanovenej lehote, ktorá je jeden rok od jej začatia s výnimkou, ak ide o daňovú kontrolu závislých osôb a lehota na vykonanie daňovej kontroly bola predĺžená (najviac o 12 mesiacov). Správca dane môže daňovú kontrolu aj prerušiť, napr. z dôvodu zaslania žiadosti o medzinárodnú výmenu informácií - lehota na vykonanie daňovej kontroly počas prerušenia neplynie. Počas kontroly má daňovník právo predkladať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a navrhovať dôkazy dostupné správcovi dane, ktoré však daňovník nemôže sám predložiť,“ pokračuje Jozef Vasilík. Dodáva, že správca dane má počas kontroly oboznamovať kontrolovaný daňový subjekt so svojimi zisteniami, pričom ten má právo sa k nim

vyjadriť. Zároveň má daňovník právo navrhnúť, aby tieto vyjadrenia správca dane uviedol v protokole z daňovej kontroly.

V prípade, ak má daňovník zamestnancov, kontrolóri ich môžu vypočúvať ako svedkov. Správca dane musí daňovníka včas písomne informovať o mieste a čase ich vypočúvania, pretože daňovník má jednak právo byť prítomný na týchto vypočúvaniach, ale taktiež má právo klásť svedkovi otázky. Platí to aj vtedy, ak sa správca dane rozhodne ako svedkov vypočúť aj iné osoby, ktoré majú informácie potrebné na dosiahnutie účelu daňovej kontroly. Pokiaľ správca dane v rámci kontroly vykonal zisťovanie u iného daňového subjektu (napr. dodávateľ či odberateľ), daňovník má právo nahliadať do dokumentov vedených v listinnej forme z tohto zisťovania, napr. zápisníc, odpovedí na výzvy správcu dane a urobiť si z nich kópie. Uvádzame, že od 01.01.2022 sú dokumenty týkajúce sa daňových povinností daňovníka zaraďované do eSpisu na portáli finančnej správy, kde si ich daňovník môže priamo pozrieť.

Okrem toho má správca dane možnosť požiadať znalca o vypracovanie znaleckého posudku alebo odborného stanoviska. *„Daňovník má právo byť oboznámený s obsahom znaleckého posudku a môže požiadať správcu dane o vykonanie ústneho pojednávania so znalcom, ktorý predmetný znalecký posudok vypracoval. Taktiež aj na tomto ústnom pojednávaní má daňovník právo klásť znalcovi otázky,“* hovorí daňový poradca Jozef Vasilík. Aj v tomto prípade má daňovník právo na to, aby ho správca dane včas písomne informoval o mieste a čase ústneho pojednávania.

Ak sa daňová kontrola vykonáva na daňovom úrade a daňovník predložil účtovné a iné doklady, potom má daňovník právo nahliadať do týchto zapožičaných dokladov u správcu dane. S tým úzko súvisí právo nahliadať aj do dokumentov nielen z tejto daňovej kontroly, ale aj do daňového spisu vedeného v listinnej forme, ktorý sa týka iných jeho daňových povinností. Tiež má právo si obsah spisu zaznamenať na vlastné médium (napr. mobil, fotoaparát) či požiadať správcu dane o fotokópiu.

Určite nemôžeme opomínať právo daňového subjektu byť zastúpený pri správe daní inou fyzickou či právnickou osobou. Toto právo nechať sa zastupovať odborne vzdelanou osobou pri správe daní je dôležité najmä z pohľadu následkov daňovej kontroly. *„Vyrubení dane či určením jej rozdielu de facto dochádza do zásahu do jedného zo základných práv chráneného Dohovorom o ochrane základných práv a slobôd, a to práva vlastníť majetok a nerušene ho užívať. Daňovník, ktorému bola vykonaná daňová kontrola s dodatočným vyrubení dane, sa nemôže neskôr brániť tým, že jeho práva boli správcom dane porušené či nejakým iným spôsobom nerešpektované,“* upozorňuje Jozef Vasilík.

Po ukončení daňovej kontroly má daňovník v lehote stanovenej vo výzve právo sa vyjadriť k zisteniam správcu dane, ktoré sú uvedené v protokole a označiť dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia, ktoré nemohol predložiť v priebehu daňovej kontroly. Proti tomuto rozhodnutiu vydanom vo vyrubovacom konaní má zároveň právo podať odvolanie, pričom ak ho príslušný orgán zamietne, môže tiež podať žalobu na správny súd o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutí daňových orgánov. *„Márne uplynutie dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby na správny súd fakticky zbavuje daňovníka akýchkoľvek ďalších možností obrany. Preto by malo byť v záujme každého daňovníka, ktorý nemá vlastné odborné kapacity z oblasti daní, aby sa pri správe daní nechal zastupovať daňovým poradcom, členom Slovenskej komory daňových poradcov,“* uzatvára Jozef Vasilík.

„Finančná správa ubezpečuje daňové subjekty, že je v jej záujme pristupovať ku kontrolovaným daňovým subjektom korektno, profesionálne a tak prispievať k plynulému priebehu daňovej kontroly,“ uviedol prezident finančnej správy Jiří Žežulka. Finančná správa má na svojom [portáli](#) zverejnený aj informačný

materiál k výkonu daňovej kontroly dane z príjmov právnickej osoby vo väzbe na preverovanie dodržiavania zákona o účtovníctve. „Aj týmto spôsobom chce finančná správa pomôcť daňovým subjektom zvládnuť bez zbytočného stresu daňovú kontrolu,“ doplnil Žežulka. Zverejnený materiál obsahuje základné informácie súvisiace s výkonom kontroly dane z príjmov právnickej osoby, hovorí o potrebných druhoch dokladov, dokumentov a informáciách dôležitých pre vykonanie kontroly. Finančná správa v ňom zverejnila aj zostavy potrebné na vykonanie daňovej kontroly s možnosťou ich predloženia v elektronickej podobe. Okrem toho sú v dokumente uvedené aj oblasti, na ktoré môže byť daňová kontrola zameraná.

O SKDP

Slovenská komora daňových poradcov (SKDP) združuje daňových poradcov a udržiava úroveň daňového poradenstva na Slovensku. Jej cieľom je podporovať všetkých členov komory v ich profesii a poskytovať im pravidelné odborné vzdelávanie počas celej kariéry. Podieľa sa na príprave legislatívy a snaží sa ovplyvniť jej výslednú podobu. Slovenská komora je členom medzinárodnej Európskej daňovej konfederácie (CFE - Confederation Fiscale Europeenne), ktorá združuje národné organizácie (komory).

V prípade otázok kontaktujte:

Slovenská komora daňových poradcov

JUDr. Adriana Horváthová, tajomník

email: tlacove@skdp.sk, tel: +421 908 169 879

Trnavská cesta 74/A, 821 02 Bratislava